

TABORIŠČNIK

Štev. 5., Leto II.

ŠPITAL NA DRAVI

Torek 7. januarja 1947.

SODBA V BEOGRAJSKEM PROCESU

BEOGRAD. Včeraj popoldne ob 4. uri - vprav pred pravoslavnimi božičnimi prazniki - je Vrhovno sodišče Narodne republike Srbije razglasilo obsodbo v velikem špionažnem procesu proti Miši Trifunoviću, bivšemu predsedniku jugoslovanske begunske vlade v Londonu in tovarišam. Vsi obtoženci so bili spoznani za krive kaznivih dejanj proti narodu in državi, ker so delali na račun tuje špionaže. S tem so hoteli prikazati zunanjemu svetu, da vlada v Jugoslaviji teror in brezpravje. S svojimi dejanji so ogrožali varnost Federativne Ljudske Republike Jugoslavije. Obsojeni so bili:

1. Milutin S T E F A N O V I Ć, bivši novinar na smrt z ustrelitvijo;
2. Milivoj J O V A N O V I Ć, bivši novinar na smrt z ustrelitvijo;
3. Željko S U Š I N, bivši oficir Jugoslovanske armade na smrt z ustrelitvijo;
4. Mišo T R I F U N O V I Ć, bivši predsednik jugoslovanske vlade v Londonu na 8 let izgube svobode s prisilnim delom;
5. Aleksander I L I Ć, bivši uradnik jugoslovanskega poslanstva na Dunaju pred vojno na 8 let izgube svobode s prisilnim delom in izgubo političnih in državljanskih pravic za dobo 5 let po prestani kazni;
6. Ing. Siniša Z D R A V K O V I Ć, na izgubo svobode za 8 let s prisilnim delom in izgubo političnih in državljanskih pravic za 3 leta po prestani kazni;
7. Grgur K O S T I Ć, bivši novinar na 7 let izgube svobode s prisilnim delom in izgubo političnih in državljanskih pravic za dobo 3 let po prestani kazni in
8. Ing. Konstantin S T A N K O V I Ć na 4 leta izgube svobode s prisilnim delom in izgubo političnih in državljanskih pravic za dobo 2 let po prestani kazni.

Sodba je takoj izvršena s tem, da imajo na smrt obsojeni možnost vložiti prošnjo za pomilostitev na prezidij narodne skupščine Federativne Ljudske Republike Jugoslavije.

WASHINGTON. Predsednik Truman je včeraj v svojem govoru pred novoizvoljenim ameriškim kongresom nastopil za to, da se poveča število evropskih beguncev za vselitev v Združene države. Neki senator je potem predlagal, da se do junija neizkoriščena vselitvena kvota rezervira izključno le za begunce. Zasedanje kongresa se še nadaljuje.

MOSKVA. Šef britanskega imperijalnega generalnega štaba feldmaršal lord Montgomery je včeraj popoldne prišel v Moskvo.

RIM. Včeraj so v Rimu proslavili pomemben dogodek: dan sprave med partizani in bivšimi fašisti. Po sv. maši so nastopniki obeh nekdanj sovražnih struj položili skupen venec na grob neznane vojaka.

LORD BEVERIDGE ZA JUGOSLOVANSKE BEGUNCE

V 98. številki "Taboriščnika" smo v petek 20. decembra poročali o intervenciji lorda Williama Beveridgea v angleškem gornjem domu za jugoslovanske begunce, ki žive v taboriščih v Italiji. Sedaj nam je prišla v roke tedenska izdaja polurnega angleškega dnevnika "The Times" z dne 27. novembra l. l., ki objavlja pismo lorda Beveridgea in Sira Clifford Heathcote-Smitha, v katerem ta dva britanska državnik odločno nastopata proti morebitni prisilni repatriaciji jugoslovanskih beguncев, če bi jo zahtevala jugoslovanska vlada. Radi zanimivosti pismo v celoti objavljamo:

"Datum sklenitve mirovne pogodbe z Italijo je že na vidiku. S podpisom pogodbe bo Italija, z izjemo vezanosti v pogodbi, v svojih mejah neodvisna in suverena država. Ameriške in Britanske vojne sile bodo zapustile njen teritorij.

V Italiji se sedaj nahaja kakih 25.000 jugoslovanskih beguncев, izmed njih so se mnogi borili kot zavezniki proti našemu skupnemu sovražniku, drugi pa so zbežali iz Jugoslavije, da dobe zaščito pod Ameriško in Britansko zasedbeno vojsko. Ti se iz upravičenega razloga boje, da bo totalitarni režim, ki je v njihovi domovini na oblasti, zahteval njih vrnitev.

Odbor Združenih narodov, ki mu je poverjena skrb za begunce in razseljene osebe, si je postavil načelo, da se razen dokazanih vojnih zločincev in izdajalcev, noben begunec ne sme siliti, da bi se proti svoji volji vrnil v domovino. Kako naj izvedemo v praksi to načelo glede Jugoslovancev, ki sedaj bivajo v Italiji? Ali moremo to storiti, ne da bi prej skupno z Združenimi državami ukrenili vse potrebno, da bodo ti begunci preseljeni iz Italije v varen azil, preden se mi sami usakujemo?

Ti jugoslovanski begunci v Italiji postavljajo v konkretni obliki eno izmed osnovnih vprašanj sedanjosti in bodočnosti. Način kako bomo rešili vprašanje teh svojevrstnih beguncев, bo kompas za pot, po kateri je človeštvu usojeno hoditi - k svobodi ali proč od svobode."

PO KATOLIŠKEM SVETU

POSŁANIK SILVA V TURINU. Vođa argentinske misije, ki bo v Evropi nabrala 4 milijonov novih naseljencev za Argentino poslanik Silva se mudi te dni kot gost v salezijanski hiši v Turinu. Kakor znano je Silva salezijanski duhovnik.

DVE KATOLIŠKI UNIVERZI V BRAZILIJU. V Rimu je dopetovni vice-rektor katoliške univerze v S. Paolo, da izposluje kanonično priznanje za obe brazilski katoliški univerzi v Rio de Janeiro in S. Paolo. Zastopnik obeh univerz išče tudi profesorjev, ki bi hoteli v Brazilijo.

KONGRES KRŠČANSKE MLADINE V AVSTRALIJI. Kongres januarja se bo vršil v Geelongu v Avstraliji kongres krščanske mladine. Kongresa se bo udeležilo zastopstvo iz Evrope in Kitajske.

KRŠČANSKA EVROPA V NEVARNO - STI. Kardinal Benussi je objavil v milanskem škofijskem listu za novo leto članek, v katerem svari pred nevarnostjo brezbožnega komunizma za krščansko Evropo. Druga nevarnost je brezverstvo in nemoralnost. Kardinal poziva vse kristjane, da stopijo na branike za obrambo krščanske evropske civilizacije.

TABORIŠČNIKOM PRAVOSLAVNE VERE VOŠČIMO VESEL BOŽIČ!

KAKO KAZE ITALIJANSKEMU KOMUNIZMU

Dunajska "Presse" v božični številki prinaša iz Rima dopis svojega dopisnika, iz katerega posnemamo te le zanimive podatke:

"Vsakomur je zdaj jasno, da je komunizem že pred nekaj tedni započel svoj glavni napad na sedanjo državo, ki je v bistvu še zelo meščanska. Zadnje dvome je zadnje dni odstranil Nenni, ko je izjavil, da so levičarske stranke odločene prihodnje mesece boj za oblast odločiti. To je predrzno početje. Najprej je treba povedati, da po zadnjih občinskih volitvah dolgo ne bo mogoče spremenjati strankarskega sestava v deželi: v Italiji ne bo nobenih volitev morebiti niti do novembra leta 1947. Na parlamentarni način komunizem torej ne bo mogel priti na oblast. Nato pa skrajna levica bržkone niti ne misli. Pač pa hoče deželo gospodarsko in socialno zrevolucionirati. De Gasparijevo krščansko demokracijo hoče z neprestanimi napadi utruditi in razmajati. Togliatti je zadnjič na zborovanju v Florenci povedal, da upa, da bo izravnalna sredina nekega dne izgubila potrpežljivost in živce in iztopila iz trojne koalicije. Če bo pretres denarne veljave, ogrožanje prehrane, naraščajoča brezposelnost in splošna kriza zaupanja še kaj časa trajalo, bi italijanski komunizem mogel na več ali manj legalen način najkasneje v pozni zimi začeti končni boj za oblast. Ali kaj kaže, da bi to početje imelo uspeh?

V italijanskem narodu je globoko zakoreninjen smisel za socialno stopnjevanje. Italijanski delavec splošno ni "razredno zaveden". Če mora že sam kot slabo plačan ročni delavec opravljati težka dela, vendarle iskreno želi, da bi vsaj njegov sin mogel postati uradnik, njegov vnuk pa vsaj odvetnik ali direktor kake vplivne družbe. Italijanski delavec sploh nima čuta za proletersko skupnost in vzajemnost. Če je specialist v kaki stroki, prezira ročne delavce, ki morajo delati kot navadni črnarji. Navdušuje se za vse, kar je gosposkega, in hoče tak tudi biti. Rad se čim manj loči od gospode. Če le more rad hodi, oblečen v črno in lepo zlikano obleko, v gledališče in opero, in si prizadeva, da bi vsaj enkrat na mesec mogel obedovati v kaki boljši restavraciji. Od Florenze proti jugu se k temu temeljnemu nagnjenju pridružuje še globoko razvito patriarhalno službeno razmerje, ki pa je med severno-italijanskim delavstvom skoro že zamrlo. V južni Italiji je krušni gospodar še vedno "padrone", ki je usoda družine od njega odvisna. Na Siciliji "gospodu" še vedno pravijo "eccellenza" in je njegova sodba družini v vseh rečeh merodajna. Kajpada je ta socialna uredba marsikje že nekoliko pretresena, kakor razvidimo iz nasilnih prevzemov veleposestev po kmečkem proletarijatu, ki se je dogajalo tu in tam. Vendar ne smemo pozabiti, da na jugu te dežele analfabetov še kar mrgoli. Spomladi leta 1942 je italijanski generalni štab napravil preizkavo, ki je dognala, da med 1000 vojaki z italijanskega juga 360 mož ni vedelo, kako je kralju ime, 278 pa jih ni niti vedelo, ali je Italija republika ali monarhija.

Pogoji za komunistično propagando niti na jugu niti na severu niso posebno ugodni. Težko pridobiš za svojo idejo človeka, ki ne zna brati, ki najbolj verjame svojemu duhovniku in ki je njegov "padrone" zanj najbolj merodajen. Tudi je Italijan vkljub svojim anarhističnim nagonom vendar le nonavladno redoljuben človek. Zlasti ljubi družabni red, ki je vkoreninjen v družini. Prav posebno globoko pa je v njem razvita monarhična misel...

Vsa ta dejstva pa nam lahko razlože, zakaj ima toliko uspehov novo gibanje "L' Uomo qualunque" - "qualunquistov", ki jih vodi debeli Giannini. Marsikdo v Italiji misli, da glavni nasprotnik komunizma v Italiji ni krščanska demokracija, marveč "qualunquizez". Ne bomo se prepirali ali to drži. Res pa je, da za Gianninijevo "ljudsko gibanje" velja isto, kar velja za komunizem: ker ni nobenih parlamentarnih volitev, mu je legalna pot na vlado zaprta. Pač pa se obe gibanji pripravljata na končni spopad. Komunisti se pri tem opirajo na ljudske množice in na svoje zelo močne postojanke. Brez pomena pa je ugibati, kam utegne kreniti Gianninijevo gibanje. Na velikem zborovanju v južni Italiji, na katerem je bil pisec teh vrst sam navzoč, je Giannini med drugim dejal: "Očitajo nam, da smo fašisti in monarhisti!" Pri teh besedah ga je prekinil vihar odobravanja, ki je trajal več minut. Ko je odobravanje prenehalo, je Giannini nadaljeval: "V resnici pa smo le navadni 'qualunquisti'!" Pri teh besedah pa se ni zganila niti ena roka, da bi ploskala. Giannini sam se je smehljal in nato začel hvaliti papoža.

Giannini kajpada upa, da bi morebiti utegnil postati še dedič krščanske demokracije, če bi ta omagala. S pomočjo meščanskih katoličanov, ki se v krščanski demokraciji zaradi njenega radikalno socialnega uveljavljanja čutijo razočarane, Giannini upa priti na vlado. To je pa seveda veliko vprašanje. V tako ironičnem narodu kakor so Italijani, ki se znajo tako nespoštljivo šaliti in celo norčevati, so šaljivi listi precej zanesljiv barometer ljudskega mišljenja. Kogar šaljivi listi obdelujejo, ta vzbuja zanimanje širokih ljudskih plasti. Zdaj pa vidimo, da n. pr. De Gasperi in tudi komunist Togliatti skoro izginjata iz šaljivih listov, ki se iz njiju nič več ne norčujejo. Zato pa vsak dan toliko bolj obdelujejo Gianninija ali katerega izmed njegovih. Toda tudi v Italiji v politiki ne odločajo zgolj - šaljivi listi."

I Z T A B O R I Š Č A .

KMETIJSKA ŠOLA se bo jutri začela. Vanje se lahko priklase tudi nad 18 let stari. Pripravite se danes in jutri dopoldne v šolski pisarni.

ZAPOSILITEV dobe vse one, ki znajo umetno pletenje. Javiti se v baraki 12 a/1.

K V O K A J V E ?

Kam bi kaj vedel o teh le slovenskih možeh in fantih, naj to sporoči Alojziju Voglarju, ki stanuje: Truttendorf 22, Post Grafenstein, Kärnten. Stroške bo Voglar povrnil. Prosi za podatke o: Jože in Tone Kerin iz vasi Selca, pošta Leskovec pri Krškem sta ob preru - vratu odšla od doma v ljubljansko bolnico. Poslej ni sledu za njima. Janez Kvaternik iz Poštine vasi, pošta Cerklje pri Krškem, je bil na postojanki Zdobrova-Smartno

/Devica Marija v Polju/ - Penco Alojz iz Vodenic pri Kostanjevici je bil na postojanki Šent Vid. Lahko pa sporočite tudi nešemu uradništvu.

M A L I O G L A S I .

IZGUBIL sem denarnico z vsobino 100 S. Vrniti proti nagradi na ime Grebenc Ivan, bar. 8/12.

NAŠLA se je žlica. Dobi se v baraki 51/4.

V PRALNICI bar. 7 je bil pomotoma v tuj škaf položen črn predpasnik. Prosim, naj se vrne v barako 10/10.

NAŠLA sem rožni venec. Dobi se v baraki 18/2.

IZGUBLJENA je bila otroška čepica od barake 49 do bar. 6. Vrne naj se v bar. 49/2 proti nagradi.

OBJAVA! Očala izgubljena pri pralnici, sem prejel. Najditeljici najlepša hvala!